

Oponentský posudek

Diplomová práce: **Britská národní strana v evropském kontextu**

Autor: Martin Synkule

Oponent práce: PhDr. Zuzana Kasáková

Martin Synkule si pro svoji diplomovou práci zvolil zajímavé a v České republice ne příliš zpracované téma. Věnuje se vývoji Britské národní strany (BNP), jejímu postavení a programovému ukotvení na britské politické scéně a (ne)úspěchům ve volbách na různých úrovních – místní, britské a evropské. Podrobněji také charakterizuje její představitele. Hlavním cílem práce je „na příkladu Britské národní strany popsat personální, programové a systémové změny, ke kterým postupně od roku 1982 došlo a k jakým výsledkům vedly“ a také potvrdit hypotézu, že „vzestup BNP není způsoben reakcí voličů na zhoršenou hospodářskou a společenskou situaci, ale že je důsledkem modernizačního procesu uvnitř strany samotné“. Tuto hypotézu v závěru práce autor potvrzuje.

Již z takto definovaného cíle a teze práce vyplývá, že autor se příliš nebude věnovat působení Britské národní strany v evropském kontextu. To se bohužel při čtení práce potvrzuje. Kromě několika stručných odkazů na inspiraci francouzskou *Front National*, či kontakty na obdobné strany v Evropě a ve světě se autor podrobněji touto otázkou nezabývá.

Více se sice věnuje volbám do Evropského parlamentu ale pouze v letech 2004 a 2009, nikoli v letech předchozích. Je také škoda, že v případě posledních evropských voleb se autor omezuje pouze na zdůvodnění podpory voličů a stručně vlivu na politickou scénu Británie jako celek a opomíjí, jakým způsobem tyto volby ovlivnily politické směřování BNP nejen v britské, ale i v evropské politice (s. 74–75). Přestože v předchozích částech práce se otázkou dopadu voleb na stranu zabývá, v tomto případě tato analýza chybí. Mohl by toto autor vysvětlit při obhajobě práce?

Nejasně působí také autorovo zdůvodnění časového vymezení práce. Autor jako dva hlavní milníky uvádí konec 50. let 20. století, kdy zakladatel BNP John Tyndall vstoupil do „politiky“ a získal dvě mandáty v evropských volbách. Poté ale v cíli práce uvádí, že se zaměří zejména na vývoj od roku 1982, kdy podle autora docházelo postupně ke změnám v BNP. Tato argumentace vyvolává ve čtenáři dojem, že BNP vznikla už dříve než v dubnu 1982.

Metodologický rámec práce představuje případová studie, přičemž autor odmítá použití komparativní analýzy. Případová studie ale již v sobě prvky komparace obsahuje a s ohledem na následný text, kdy autor hovoří o posunu BNP z doby svého založení k současnosti (s. 14), tak v podstatě provádí diachronní komparaci.

V souvislosti s vysvětlením ideového založení BNP autor zmiňuje také nacionalismus jako důležitou součást programového vymezení této strany. Bohužel tak činí velice stručně s odkazem na „islamizaci Británie a využíváním historických postav anglických dějin“. Neanalyzuje, proč strana, která se označuje jako britská, využívá anglické dějiny a zda tedy Skotsko, Wales a Severní Irsko stojí případně stranou její pozornosti a proč. Více se o nacionalismu BNP autor zmiňuje na s. 59, kdy hovoří o tom, že BNP dávala přednost „obrození zejména anglického národa, které mělo inspirovat obdobný proces u Skotů,

Walesanů a Irů“. Vhodnější by bylo tuto otázku hlouběji vysvětlit a analyzovat při formulaci ideového založení BNP. Mohl by autor při obhajobě objasnit, proč odkazuje strana (nebo autor?) na Iry, když tímto pojmem jsou označováni obyvatelé samostatné Irské republiky. Rozhodně tak nelze označit všechny obyvatele Severního Irska.

Občas autor v práci uvádí tvrzení bez bližšího vysvětlení, proč k danému jevu došlo. Mohl by autor toto ozřejmit u následujících tvrzení? Na s. 25 uvádí, že „V době svého vrcholu v roce 1974 měla [rozuměj BNP] přibližně 14.000 členů, avšak o dva roky později pouze poloviční počet.“ Na s. 27 „... projevílo se odklonem od skrytého neonacismu k demokratičtějšímu řízení strany. I po takovém personálním zemětřesení se straně podařilo...“, na s. 29 tvrdí, že předvolební rétorika Margaret Thatcherové „oslovila množství nerozhodnutých voličů, kteří by jinak volili Národní frontu“, či na s. 54 uvádí, že „Z dvanácti euroregionů ohlásila BNP kandidaturu v jedenácti z nich (vyjma Severního Irska)“ – proč BNP nekandidovala v tomto regionu? Na s. 58 autor zmiňuje návrh BNP o vytvoření „pan-Britského parlamentu se sídlem na Isle of Man...“ – mohl autor u obhajoby vysvětlit, proč si BNP zvolila pro sídlo jí navrhovaného parlamentu tento ostrov a jaké je jeho postavení v britském politickém systému?

Autor se také nedostatečně vypořádal se strukturou práce. V několika případech volí názvy kapitol, které ale neodpovídají jejich obsahu (kapitola 2.2 Národní fronta a vznik BNP, ve které autor popisuje *Greater Britain Movement* a nikoli Národní frontu či BNP) nebo jejich název odpovídá širšímu časovému vymezení (kapitola 4.2 2007–2009 – a co dál?), ale autor se daným obdobím zabývá velice stručně a v následujících kapitolách je podrobněji rozebírá.

Úroveň práce zbytečně snižují pravopisné chyby – příkladem může být psaní evropského parlamentu místo Evropského parlamentu (např. s. 8, 54, 65) či evropské společnosti (s. 55), přestože Evropská unie píše s velkým písmenem.

Práce se opírá o reprezentativní primární a sekundární zdroje.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti lze práci ohodnotit stupněm **velmi dobře**, v případě vynikající obhajoby lze souhlasit s hodnocením **výborně**.

14. června 2010

Zuzana Kasáková